

POSTANOWIENIE

6 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 6 sierpnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku W. K.
z udziałem J. O. i J. K.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na skutek skargi kasacyjnej W. K.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Radomiu
z 29 listopada 2022 r., IV Ca 347/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 29 listopada 2022 r., Sąd Okręgowy w Radomiu, w sprawie z wniosku W. K., z udziałem J. O., J. K., o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie, na skutek apelacji J. O. od postanowienia Sądu Rejonowego w Grójcu z 29 grudnia 2021 r., zmienił zaskarżone postanowienie w punkcie I w ten sposób, że oddalił wniosek (pkt 1) oraz orzekł o kosztach postępowania (pkt 2,3).

2. Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiodła wnioskodawczyni, zaskarżając postanowienie w całości.

3. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

5. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie

ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

6. Skarga kasacyjna wnioskodawczyni nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżący skutecznie wykazał, iż w sprawie zachodzi powołana przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

7. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej jej zasadności oznacza, zgodnie z poglądem utrwalonym w judykaturze, że skarżący musi przedstawić dokładny wywód, na czym – jego zdaniem – polega oczywista zasadność skargi w danej sprawie z przytoczeniem przepisów, których naruszenie ją spowodowało oraz argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej, w trybie z art. . 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 i przywołane tam orzecznictwo). Skarżący, przedstawiając – jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” – powinien zatem wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (zob. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

8. W przedmiotowej sprawie nie została spełniona wyżej wymieniona przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Argumentacja podnoszona w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się jedynie do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem (dotyczy to zwłaszcza tych wywodów, które odnoszą się do opisywanych naruszeń przepisów proceduralnych). Skarżący, mimo powoływania trzech przepisów (art. 382, 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.), nie wykazał by przy wydaniu przedmiotowego orzeczenia popełniono uchybienia w zakresie stosowania prawa. Przypomnieć tylko trzeba, iż Sąd Okręgowy wskazał, że „generalnie ustalenia Sądu Rejonowego Sąd drugiej instancji uznaje za prawidłowe i znajdujące oparcie w materiale dowodowym,

ocenionym bez istotnego naruszenia reguł z art. 233 § 1 oraz przyjmuje je za podstawę także swojego rozstrzygnięcia”. To stwierdzenie dostrzegł również skarżący i odwołał się do niego w skardze kasacyjnej. Jednak analiza stanu faktycznego i dokonanej oceny materiału dowodowego (którą Sąd Najwyższy jest przecież związany) prowadzi do wniosku, iż skarżący przedstawia jedynie własną, ale oczywiście odmienną, ocenę tych dowodów.

Skarżący nie wykazał, iż w wyniku opisywanych w skardze naruszeń prawa, zapadło w Sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. Dotyczy to zwłaszcza wywodów związanych z art. 172 k.c. Sąd Okręgowy dokonał szczegółowej analizy materiału dowodowego i prawidłowo zastosował art. 172 k.c., zwłaszcza w zakresie rozróżnienia, w ustalonym stanie faktycznym, okresu posiadania zależnego oraz posiadania samoistnego, a co za tym idzie problemu upływu ustawowo przewidzianego terminu do zasiedzenia (czemu dał wyraz w uzasadnieniu postanowienia).

9. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

10. Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

[SOP]

[ms]